

*Hoogeerzame Heeren Directeuren onzer Vereeniging,
Hoogachtbare Curatoren dezer Hoogeschool,
Hooggeleerde Heeren Professoren,
Zeergeleerde Heeren Doctoren in de Wetenschap,
Dames en Heeren Studenten,
En voorts gij allen, die, van wat naam of rang
ook, opkwaamt om deze plechtigheid met Uw
tegenwoordigheid te vereeren,
Zeer gewenschte toehoorderessen en toehoorders,*

Een belangrijk gedeelte, niet slechts der populaire, socialistische litteratuur wordt gedragen door de gedachte, dat wij ons bewegen in de richting van een socialistische productie.

Een merkwaardig voorbeeld van de wijze, waarop deze gedachte aan een komende socialistische productie, wordt gewikt en gewogen en tegelijkertijd wordt gekoesterd en verzorgd, is wel geweest het boek van Robert Wilbrandt „Sozialismus" ¹⁾. Het is het werk van een ernstigen onderzoeker en steunt op een groote kennis van maatschappelijke toestanden. De eerste bladzijden zijn bestemd om te doen zien den nood der arbeidersklasse in Duitschland. Evenals Marx geeft de schrijver blijk de officieele statistieken en rapporten tot sprekend materiaal te kunnen maken. Dan volgt het gedeelte, waarin hij de grenzen der sociale hervormingen binnen het kader dezer maatschappij laat zien: de werkloozen-verzorging, die de zorg voor de toekomst en den nood van het oogenblik wegneemt en daardoor den drang tot werkzoeken reduceert, opvoering der belastingen tot een hoogte, dat haar werking het algemeen meer schaadt dan nut, de verhooging van het loon en de verkorting van den arbeidstijd, die niet in alle gevallen en niet aldoor tot verhoogde productie prikkelen, de afwenteling der hoogere loonen op den consument, die niet tot in het oneindige kan voortgaan, het tornen aan de kapitaalrente, dat de belegging doet ophouden, kortom al die grenzen, die elk ernstig staatsman